

Aluehallitus 25.5.2026

Lausunnon antaminen luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaalihuoltolain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Westergård Mikaela
Suominen Tuula

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon sosiaali- ja terveysministeriölle.

Käsittely

Päätös

Selostus

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaalihuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sosiaalihuoltolakia, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettua lakia, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua lakia, työttömyysturvalakia ja kehitysvammaisten erityishuollosta annettua lakia. Kuntouttavasta työtoiminnasta annettu laki ehdotetaan kumottavaksi. Lisäksi ehdotetaan näistä johtuvia sekä muita vähäisempiä muutoksia eräisiin muihin lakeihin.

Muutoksia ehdotetaan palvelutarpeen arviointia, omatyöntekijää ja asiakassuunnitelmaa koskevaan sääntelyyn. Sosiaalihuollon kirjaamista koskeva sääntely siirrettäisiin asiakastietolakiin ja tässä yhteydessä ammattihenkilöiden

kirjaamista koskevia velvoitteita kevennettäisiin ja poistettaisiin päällekkäistä kirjaamista koskevaa sääntelyä.

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi pitkäaikaista ympärivuorokautista palveluasumista ja pitkäaikaista laitoshoidtoa koskevia sekä jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittäviä asiakasmaksuja.

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2027 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyllä 2026 budjettilakiaikataulussa.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan pääosin 1.7.2027. Sosiaalihuoltolain 17 ja 17 a §, laki kuntouttavan työtoiminnan kumoamisesta ja laki vuoden 1982 sosiaalihuoltolain muuttamisesta tulisivat kuitenkin voimaan jo 1.1.2027. Myös asiakasmaksuihin ehdotettavat korotukset tulisivat voimaan 1.1.2027.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen päänostot

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue pitää esitystä kokonaisuudessaan pääosin kannatettavana ja oikeansuuntaisena. Lausunnon yksityiskohdat on esitetty kysymyskohtaisesti jäljempänä. Lausuntonsa keskeisinä viesteinä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue nostaa esiin kolme asiaa.

1. Uusi lapsiperhepalvelu on kannatettava ja se tulee säilyttää esityksen mukaisena.

Sosiaalihuoltolain 18 §:n perhetyön, 29 §:n kasvatus- ja perheneuvonnan sekä lastensuojelulain 36 §:n mukaisen tehostetun perhetyön kokoaminen yhdeksi lapsiperhepalveluksi on uudistuksen yksittäisistä ehdotuksista vaikuttavin. Muutos purkaa päällekkäisiä palvelurakenteita, vähentää asiakkaan työntekijävaihtoksia ja palvelupolun pirstaleisuutta sekä mahdollistaa osaamisen joustavan kohdentamisen perheen tilanteen mukaan. Perheneuvolapalvelujen integroiminen samaan kokonaisuuteen on niin ikään perusteltua. Ehdotus tulee säilyttää, vaikka osasta lastensuojelun asiakkuuksia siirtymistä sosiaalihuoltolain mukaisiksi asiakkuuksiksi voidaan käytännössä joutua arvioimaan tapauskohtaisesti. (Tarkemmin kohdassa 6.)

2. Ehdotettua sosiaalihuoltolain 47 §:ää sosiaalihuollosta vastaavasta viranhaltijasta ei tule hyväksyä esitetystä muodostaan.

Esityksen tavoitteet sosiaalihuollon sisältöjohtamisen vahvistamisesta ovat perusteltuja, mutta lailla pakottava yhden viranhaltijan malli puuttuu hyvinvointialueen itsehallintoon tarpeettomasti ja on sote-integraation tavoitteen vastainen. Esitys itse toteaa, että viranhaltijan vastuiden määrittely on hallintosäännössä ratkaistava asia. KHO:n vuosikirjaratkaisun 2024:124 valossa esityksen analogia terveydenhuollon vastaavaan lääkäriin loisi hyvinvointialueelle kaksi rinnakkaista, lailla suojattua sisältöjohtamislinjaa ja vaikeuttaisi sosiaali- ja terveydenhuollon integroitua johtamista. Pykälä tulee kirjoittaa uudelleen siten, että vastuun täyttäminen jätetään hyvinvointialueelle päätettäväksi. (Tarkemmin kohdassa 14.)

3. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen sosiaalityöntekijän asiakasmitoituksesta on luovuttava tai mitoitusta on nostettava merkittävästi.

Esityksen tavoitteena on keventää kirjaamisvelvoitteita ja kohdentaa sosiaalityöntekijöiden työaikaa uudelleen, mutta samanaikainen 47 asiakkaan mitoitusvaade syö juuri sen säästön, joka kirjaamisen keventämisestä syntyisi. Mitoitusvaateesta tulisi luopua kokonaan. Mikäli vaade pidetään, lastensuojelulain mukaisten sosiaalityöntekijöiden mitoitus tulee nostaa esimerkiksi 35 asiakkaaseen sosiaalityöntekijää kohden, jotta esityksen omat säästöoletukset voivat ylipäätään toteutua. (Tarkemmin kohdassa 11.)

Toimivalta

Hallintosäännön 42 §:n kohdan 24 mukaan aluehallitus päättää lausuntojen antamisesta koko hyvinvointialuetta koskevissa merkittävissä asioissa.

Liitteet

- 1 Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi sosiaalihuoltolain ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Oheismateriaali

- Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä sosiaalihuoltolaiksi ja siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Palvelualuejohtajat

Päätöshistoria